

105

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λαός θρύνεται άμα
δειξη πόνου; δε φοβάται την
λήθη—ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φωνήεντες της κανόνες.

ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ζ'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 13 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΗ 1909

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΡΧΟΣ ΖΗΝΩΝ ΗΡΩ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 357

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Φυλλάδες του Γερμανικού (συνέχεια).
- ΙΑΔΕ. Σαμοθράκη (συνέχεια).
- Σ. Π. 'Ο «Αλαφροσκιώτος».
- Α. ΠΑΛΑΜΑΣ. Δρόμοι και Στρώματα.
- ΠΕΤΡΟΥΛΑ. Γράμματα στην Χαίρη μου.
- ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΣ. Δίχως Βούλη.
- ΤΡΙΣΤΑΝΟΣ. 'Η ανοιχτήτη πρόβα—Σημείωμα.
- ΠΕΤΡΟΣ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ. Σπασμένες ψυχές (συνέχεια).
- ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΔΙΧΩΣ ΒΟΥΛΗ

Μια ιδέα ρήχτηκε στη... έβρουμ... από πού κι από ποιόν, κι ο κόσμος τή συζητήσε και σιγά σιγά τή συνήθισε και τώρα καρτερει να τή δει σαρκωμένη—ή ιδέα της δικτατορίας. Δηλ. να βρεθούν έφτά πατριώτες μυαλωμένοι πού να διοικήσουν τον τόπο, κάτω από ένα όρισμένο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα, ένα δυο χρόνια δίχως Βούλη, με Βασιλικά Διατάγματα, και ύστερα νάρθει μια Έθνοσυνέλευση πού να επικυρώσει τις πράξεις τους και να μάς ξαναδώσει τή Συνταγματική μας λευτεριά. Έτσι μοναχά, λένε, θα χτυπηθούν τα προσωπικά κόμματα, θα θαφτεί το ρουσφέτι και θα μπορούμε στον καινούριο κοινοβουλευτικό δρόμο, τόν άλάσπωτο.

Αν αυτό λέγεται Δικτατορισμός ή Σουλτανισμός, λίγο μάς νοιάζει. Τήν πολιτική λευτεριά μας έμεις ζητάμε, τόν ξεσκαλωμό μας από το Κόμμα το τυραννικό, το καινούριο φως ζητάμε, τήν καινούρια ζωή, τήν καινούρια δράση. Τι μάς νοιάζει αν τα βρούμε αυτά κάτω από τή Δικτατορία, άκμα και κάτω από Τούρκικο κι από Βουργάριο ζυγό; Το ζήτημα είναι πώς δέν τα βρήκαμε κάτω από το δημοκρατικώτατο Σύνταγμα μας και το ζήτημα είναι: πώς δέν ταν τα βρούμε ποτέ κάτω από μια τέτια Βούλη, πού, βουτηγμένη στη σαπίλα, είναι αδύνατο να θαματουργήσει έτσι: μονομιάς, να εξαγνιστεί και ν' αρχινήσει να δουλεύει με πατριωτισμό άλλθινό και με φρόνηση.

Φωτιά στα τόπια λοιπόν και κάτω με τα τέτια Βούλη. Κάτω δλα. Κάμπους για τέντες θέλουμε, πού λέει κι ο Ποιητής. Μπαλντάς και κνούτο. Όχι τρεμούλες και μισά μέτρα και άμελέτητες ή κακομελετημένες δοκιμές. Μια και σπρώξατε τόν τόπο σ' επανάσταση, φέρτε τη σε καλό τέλος και φέρτε το τέλος της μιάς ώρ' αρχίτερα. Το αίματοκύλισμα δέν το γλυτώνουμε πού δέν το γλυτώνουμε. Τι χρειάζονται λοιπόν

οι άργητες και οι διαταγμοί; Μπαλντάς και κνούτο. Κι ο μπαλντάς άς αρχινήσει από τή Βούλη και το κνούτο από τα καπούλια του σημερινού Βουλευτή.

Δέ μιλάμε για το σημερινό Βουλευτή ως άτομο. Το άτομο μπορεί να ναι καλό, έσο βρισκείται έξω από τή Βούλη. Μά κι ο πιδ διαμαντένιος χαρακτήρας μόλις τάποφασίσει να πολιτευτεί, κάτω από τις σημερινές κοινοβουλευτικές συνθήκες, άμέσως αρχινάει να χάνει τή διμαντένια σκληράδα του, κι αν πιτύχει μάλιστα και μπει και μέσα στη Βούλη, άμέσως γίνεται γυαλί από διαμάντι. Για να μένουμε λοιπόν οι χαρακτήρες διαμαντένιοι και μέσα στη Βούλη, ζητάμε τόν μπαλντά και το κνούτο.

Πώς πρέπει να λείψει ή σημερινή Βούλη, πώς πρέπει να διοικηθούμε... κάμποσο καιρό άλλιώτικα, άς είναι άκμα ή δικτατορικά, θάν το εχτε μεθαύριο πού θάνο... ή Βούλη και θάρχινήσουν οι άτέλιωτες παλάτες για Σύνταγμα και για θεσμούς, καθώς και τα προσωρινά μπαλώματα για να ξεφύγουμε τή σημερινή φουρτούνα και νανοιχτούμε αύριο πάλι με δλα μας τα παννιά στο πέλαγο της γαληνιασμένης σαπίλας μας.

ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΣ

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ*

(ΤΟ ΝΗΣΙ)

Η ΧΩΡΑ

Όταν ξύπνησα μόλις γλυκοχάραζε και άγνάντεφα μέσα στη διαλυμένη καταχνιά βουνοφάντασμα, μεγάλου. Άγέρας φυσούσε αποβραδός βορρικός και το καινι με τα πανιά γεμάτα άνεθοκατέβκινε από τή φουσκοθαλασσιά, ξέσκιζε πότε πότε κανένα μεγάλο κύμα και άλλοτε πάλι έσπανε ήσυχα τις κορφές των κυμάτων. Έμενα πλαγιασμένος πότε κλείνοντας τα μάτια, πότε βιγλίζοντας πάνω από τήν κουπαστή κατά το νησί για να δω πότε θα φανή καθαρώτερα το άκρογαλι. Το καινι έφερε βόλτες άμέτρητες ως πού να φέξει καλά και να διαλυθεί ή καταχνιά για ναβρει μέρος να φουντάρει.

Πέρασε καιρός, είχε ξημερώσει, είμαστε πιδ κοντά στο νησί και φάνηκαν δέντρα στην άκρογαλική και μερικά σπίτια ψηλότερα. Πήραν κάτω τα πανιά και έριξαν τήν άγκυρα. Στην άκροθαλασσιά

* Η άρχή στον άριθ. 355.

στεκόταν ένας νησιώτης με βράκες. Έφεραν δυο ναύτες τή βαρκούλα πού ήταν δεμένη στην πρόμη· μισοζαλισμένος σηκώθηκα και πήδηξα μέσα· έπιασαν οι ναύτες τα κουτιά και πηγαίναμε κουμιστοί κατά τή στεριά. Καμιά είκοσαριά όργυες από το γιαλό σήκωσαν τα κουτιά και σταμάτησαν τή βάρκα με το αίθερο· πέταξαν ένα παλιμάρι του νησιώτη πού άπάντεχε, με τήν πρώτη άδραξε το σκονί, πήγε και το έδεσε σ' ένα δέντρο κοντά στη θάλασσα. Σε κείνο το μέρος μονάχα μια στενή λουρίδα χαλίκια χίριζε τή θάλασσα από το σίδεντρο πού άπλώνεται ως το βουνό. Άμα δέθηκε ή βάρκα, μπηκε στο νερό ως τις άμμοσχάλες ένας από τους ναύτες, με πήρε στους ώμους του και, περπατώντας δύσκολα μέσ' στα νερά, μ' έβγαλε στη στεριά.

Βρέθηκα σ' ένα γιολό... έθάρια και χαλίκια και φραγμένο με προσνάδα. Έξάφνα, από τα χαμόδεντρα από μέσα, να μαιμοίδα ή καγγουρού, ξεπετάχτηκε ένας ξυπόλυτος πού φορούσε φουστάνια και ήταν νέος. Έρθε κ' έκατσε σιμά μου από κάτω από το δέντρο πού καθόμουν και κάτι μουρμούριζε. Ρώτησα το νησιώτη ποιός ήταν αυτός και γιατί φορούσε γυναίκεια, και μου δηγήθηκε μιάν ιστορία πώς ήταν ήλιθος και πώς ένα καλοκαιρι είδε κει στα Θέρμα τήν κόρη ενός Αινίτη καπετάνιου, τήν Πηνελόπη, και τήν έρωτεύτηκε. Και από κείνον τόν καιρό, κάθε πού άρχει καινι στις έρημες άκρογαλιές, κατεβαίνει στο γιαλό άπαντέχοντας τήν Πηνελόπη· μά εκείνη άκμα νάρθει και ο ήλιθιος, φορώντας φουστάνια, προσμένει πάντα. Η ιστορία αυτή δέ με συγκίνησε.

Ο νησιώτης μου έδειξε το δρόμο προς τα Θέρμα. Αυτός πηγαίνοντας μπροστά κ' έγω πίσω χωθήκαμε στα φουντωμένα χαμόδεντρα· περπατούσαμε ανάμεσα σε πυκνές κουμαριές, μυρτιές, λιγαριές, πικροδάφνες, παλιούρια, πρινάρια, κληματιές, άγραμπελες και πλατάνια. Οι πικροδάφνες και οι λιγαριές ήταν άνθισμένες και μοσκοβολούσαν τόν τόπο. Στις ρίζες ανάμεσα περνούσαν νερά, τρεχάμενα άταχτα κατά τή θάλασσα. Η αυγήν, έρσοιά και εδωδία άνέβαιναν από τα φυτά σε θυσία πρωινή για να τις πιη ή ήλιος ή καλοκαιριάτικος έπι σηκώθηκε. Το ένουσα δυνατά και ταραχτήκα και ήταν ή μόνη μου ταραχή το πρωί εκείνο.

Τα Θέρμα δέν ήταν μακρεία. Και είδα εκεί, ψηλά και χοντρά πλατάνια πού ίσκιόνουν κάτι καλυδόσπιτα όπου μένουν οι λιγωστοί πού τόν Αύγουστο έρχονται στο νησί από ξένα μέρη για να λουστούν στα ζεστά λουτρά. Και κει νερά πολλά τρεχούμενα είδα, ζεστά και κρύα. Ήταν βέβαια ώ-